

FABELS EN FEITEN OVER DE BEDRIJFSREGELING BRANDREGRES 2014 (BBR)

Door Lennard Esveld, advocaat aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht bij VanNiekerkCieremans advocaten

De BBr vormt in de praktijk een belangrijke beperking in de regresmogelijkheden van brandverzekeraars. Inmiddels is bijna twaalf jaar verstreken sinds de invoering van de huidige versie van de BBr, en wij merken in onze praktijk dat de reikwijdte van deze regeling niet altijd voor iedereen duidelijk is. Daarom is het hoog tijd om de soms onbekende wateren van de BBr beter in kaart te brengen en enkele stellingen tegen het licht te houden. Welke feiten kunt u onderscheiden van de fabels over de BBr 2014?

Lennard Esveld voor het Witte Huis, waarin het advocatenkantoor is gevestigd

Stelling: de BBr geldt niet bij regres op zakelijke partijen

In mei 2025 moest de rechtbank Den Haag oordelen in een zaak over een autodealer, waar brand was ontstaan in het accupakket van een BMW i3. De opstalverzekeraar, die lid was van het Verbond van Verzekeraars, had de brandschade vergoed en zocht regres op BMW. De autofabrikant beriep zich op de BBr met het argument dat zij alleen aansprakelijk kon zijn als die aansprakelijkheid verband hield met onzorgvuldig handelen of nalaten, wat volgens haar hier ontbrak.

De rechtbank volgde dit standpunt niet, en las in de inleiding van de BBr dat de regeling uitsluitend gold in geval van regres op particulieren – en dus niet bij regres op zakelijke partijen.

Een oordeel dat even opmerkelijk is als – in mijn visie – onjuist. Het lijkt gebaseerd op een oude (concept)versie van de BBr 2014, waarin stond vermeld dat de regeling alleen nog zou gelden voor regresacties op particulieren. Dat bleek echter niet de bedoeling, en dat werd met

de definitieve tekst van de BBr 2014 verduidelijkt: óók bij regres op zakelijke partijen zijn brandverzekeraars gebonden aan de BBr. Dat de BBr niet geldt bij regres op zakelijke partijen, is dus een **fabel**.

Stelling: als de BBr regres blokkeert, kan onverzekerde schade ook niet worden verhaald

Als de BBr een regresactie vanuit brandverzekeraars blokkeert, betekent dat nog niet dat de verzekerde evenmin regres kan nemen. Die verzekerde is namelijk niet gebonden aan de BBr, en zou dus regres kunnen zoeken op grond van een zuiver contractuele grondslag, zonder dat sprake is van onzorgvuldig handelen of nalaten. In sommige situaties kan het belang van de verzekerde groot genoeg zijn om alsnog zelf een regresactie te starten. Bijvoorbeeld als er een forse onverzekerde schadepost is, de verzekerde som ontoereikend was, en/of een hoog eigen risico geldt.

Hier ligt in mijn visie een taak voor de makelaar/assurantietussenpersoon, die in zo'n situatie de verzekerde erop kan wijzen dat hij – in tegenstelling tot zijn brandverzekeraar – mogelijk wél regres kan nemen als onzorgvuldig handelen of nalaten ontbreekt. Bijvoorbeeld op grond van een contract of risicoaansprakelijkheid. Kortom: een **fabel**.

Stelling: brandregres kan ook mogelijk zijn als de aansprakelijke partij niet zelf onzorgvuldig heeft gehandeld

Artikel 2 van de BBr bepaalt dat het recht van verhaal kan worden uitgeoefend als de aansprakelijkheid verband houdt met onzorgvuldig handelen of nalaten. Regres kan dus ook mogelijk zijn als een hoofdaannemer aansprakelijk is voor het onzorgvuldig handelen van een werknemer van zijn onderaannemer. Een eigen onzorgvuldig handelen of nalaten van de hoofdaannemer is daarvoor niet noodzakelijk: doorslaggevend is dat iemand onzorgvuldig heeft gehandeld of nagelaten, en de aangesproken partij daarvoor (op contractuele of buitencontractuele gronden) aansprakelijk is. De stelling is dus een **feit**.

Stelling: brandverzekeraars kunnen eventueel regres zoeken op bestuurders van insolvente ondernemingen

Een uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant uit augustus van dit jaar ging over dakdekkerswerkzaamheden waarbij brand was ontstaan op het dak van een woning. De brandverzekeraar keerde uit en zocht regres op de voormalig bestuurder van de onderneming, onder meer omdat het bedrijf geen verhaal bood en de bestuurder geen adequate bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering had afgesloten. De rechtbank ging daarin mee, en oordeelde dat van een bestuurder van een professioneel bedrijf dat risicovolle (want brandgevaarlijke) werkzaamheden verricht, in principe mag worden verwacht dat zij een deugdelijke aansprakelijkheidsverzekering afsluit. De rechtbank kwam tot de slotsom dat de bestuurder in principe aansprakelijk was voor de brandschade, al moest nog wel onderzocht worden of de brand was veroorzaakt door onveilig handelen van de dakdekkers.

De uitspraak leert dat een regresactie niet hoeft te stoppen als de AVB geen (of onvoldoende) dekking biedt, en dat brandverzekeraars in zo'n situatie zelfs nog een actie op grond van bestuurdersaansprakelijkheid zouden kunnen overwegen. Kortom: een **feit**.

Stelling: de BBr is alleen relevant voor de brandmarkt

De regels in de BBr hebben betrekking op brandverzekeringen, maar zijn ook van groot belang voor aansprakelijkheidsverzekeraars. Het zijn namelijk de verzekeraars van aansprakelijk gestelde partijen die soms een beroep kunnen doen op bescherming door de BBr. Daarom is het ook voor aansprakelijkheidsverzekeraars van groot belang om op de hoogte te zijn van de situaties waarin de BBr een regresactie blokkeert. Kortom: een duidelijke **fabel**.

Stelling: een vrijwilliger geldt voor de BBr als een particulier

Vijf jaar geleden, in december 2020, brak brand uit in een kringloopwinkel in Hoek van Holland. Sinds het overlijden van zijn vrouw werkte daar bijna dagelijks een trouwe vrijwilliger van in de tachtig jaar. Op de bewuste decemberdag sloot hij de winkel, maar helaas zag hij daarbij een brandende kaars – die hij niet zelf had aangestoken – over het hoofd.

De vervolgens ontstane brandschade was verzekerd, maar de opstalverzekeraar wendde zich tot de medewerker. Die medewerker beriep zich op de BBr, die bepaalt dat regres op een particulier in principe niet mogelijk is. De verzekeraar voerde echter aan dat de man niet had gehandeld als particulier.

De rechtbank Rotterdam wees in 2024 het standpunt van de verzekeraar af. De BBr definieert een particulier als een natuurlijk persoon die niet bedrijfs- of beroepsmatig handelt. Daaronder viel ook deze vrijwilliger, die geen (geldelijke) vergoeding kreeg voor zijn werk. Dat hij regelmatig de winkel sloot, maakte dat niet anders. De uitzonderingsgronden om alsnog regres te kunnen nemen, gingen niet op. De stelling dat een vrijwilliger voor de BBr geldt als een particulier, is dus een **feit**.

Tot slot

Los van de wat meer uitgekristalliseerde gebieden, zijn er discussiepunten waarvan minder duidelijk is of het gaat om feiten of fabels. Want in hoeverre mag de brandverzekeraar een verzekerde stimuleren om de schade niet onder de brandpolis te claimen maar een aansprakelijkheidsclaim in te stellen? En onder welke omstandigheden zijn volgzekerders gebonden aan de BBr als de leidende verzekeraar daaraan is gebonden? Die en andere vragen gaan het bestek van deze bijdrage te buiten. Duidelijk is in ieder geval wel dat brandregres vaker mogelijk is dan men pleegt te denken, en dat nauwkeurige lezing van de BBr 2014 en begrip van haar voorgeschiedenis al een hoop onduidelijkheden kan wegnemen. <